

Centralne Repozytorium Wiedzy i Danych Badawczych Politechniki Wrocławskiej

1. KONTEKST I OPIS PROBLEMU

Na Politechnice Wrocławskiej powstaje coraz więcej wartościowych publikacji, danych badawczych i materiałów dydaktycznych, ale brakuje jednej, centralnej przestrzeni, w której mogłyby być one archiwizowane, uporządkowane i udostępniane.

Obecnie Politechnika Wrocławska nie posiada centralnego, w pełni funkcjonalnego repozytorium instytucjonalnego, które obejmowałoby zarówno publikacje naukowe, dane badawcze, jak i otwarte zasoby edukacyjne. Dostępność zasobów, ich widoczność, zgodność z zasadami *FAIR* (*Findable, Accessible, Interoperable, Reusable*) oraz możliwość późniejszego wykorzystania pozostają ograniczone.

Brakuje jednolitego systemu, który umożliwiałby kompleksowe zarządzanie wynikami badań, materiałami dydaktycznymi i zasobami tworzonymi na uczelni, zarówno przez naukowców, jak i studentów.

2. OPIS IDEI I CELE PROJEKTU

Projekt zakłada transformację istniejącej platformy **AZON 2.0** w pełnoprawne **instytucjonalne repozytorium wiedzy i danych badawczych** Politechniki Wrocławskiej, zgodne z zasadami *Otwartej Nauki* i *FAIR*.

Powstałe repozytorium instytucjonalne, pozwoli na:

- lepszą widoczność badań prowadzonych na uczelni, a przez to zwiększenie ich wpływu,
- łatwiejszy dostęp do materiałów naukowych i dydaktycznych dla studentów, naukowców i społeczeństwa,
- spełnienie wymagań instytucji finansujących badania, które coraz częściej oczekują otwartego dostępu do wyników,
- zwiększenie prestiżu i międzynarodowej współpracy poprzez integrację z globalnymi systemami wiedzy opartymi na Open Science,
- możliwość łatwego udostępniania publikacji i danych badawczych,
- możliwość publikowania prac dyplomowych zgodnie z zasadami FAIR,
- wzrost rozpoznawalności Politechniki Wrocławskiej jako instytucji wspierającej otwartą naukę,
- poprawę jakości zarządzania danymi badawczymi i reprodukowalności nauki.

3. UNIWERSALNE ZNACZENIE I WPLYW

Repozytorium będzie miało znaczenie nie tylko lokalne, ale również krajowe i międzynarodowe. Wpisuje się w globalny trend otwierania nauki i digitalizacji wiedzy. Dodatkowo, wspiera rozwój kompetencji cyfrowych społeczności akademickiej oraz pozwala uczelni odpowiadać na wymagania grantodawców, ewaluatorów i partnerów naukowych.

Repozytorium będzie nie tylko cyfrowym archiwum, ale też platformą wymiany wiedzy, współpracy i promocji nauki. Projekt wpisuje się w międzynarodowe standardy otwartości i digitalizacji danych badawczych.

Dzięki rozbudowanej strukturze kolekcji, repozytorium odpowie na potrzeby różnych grup użytkowników - zarówno wewnętrznych (pracownicy, studenci, doktoranci), jak i zewnętrznych (badacze z innych instytucji, społeczeństwo, media).

Kluczowe korzyści:

- umożliwienie otwartego dostępu do wyników badań i materiałów dydaktycznych, co zwiększy widoczność uczelni i jej dorobku,
- podniesienie jakości zarządzania danymi badawczymi, co zwiększy transparentność badań naukowych i ich reprodukowalność oraz będzie zgodne z międzynarodowymi standardami,
- wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych pracowników i studentów poprzez szkolenia oraz nowe narzędzia do publikowania i udostępniania,
- uruchomienie nowoczesnego repozytorium na międzynarodowym poziomie, dostosowanego do wymagań współczesnej nauki i edukacji,
- modyfikacja polityki otwartości w celu spełnienia rekomendacji audytowych i standardów Open Science,
- proaktywne pozyskiwanie zasobów (np. z projektów, dydaktyki),
- integrację z systemami międzynarodowych repozytoriów i wyszukiwarek zasobów naukowych i edukacyjnych - OpenAIRE, RepoFonder, Re3Data, itd.

Projekt otrzymał poparcie ze strony **Academii Iuvenum** - list rekomendacyjny, załączony do zgłoszenia. Wsparcie środowiska młodych naukowców stwierdza zasadność i potrzebę realizacji tej inicjatywy.

4. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES I STRUKTURA REPOZYTORIUM

Grupy interesariuszy:

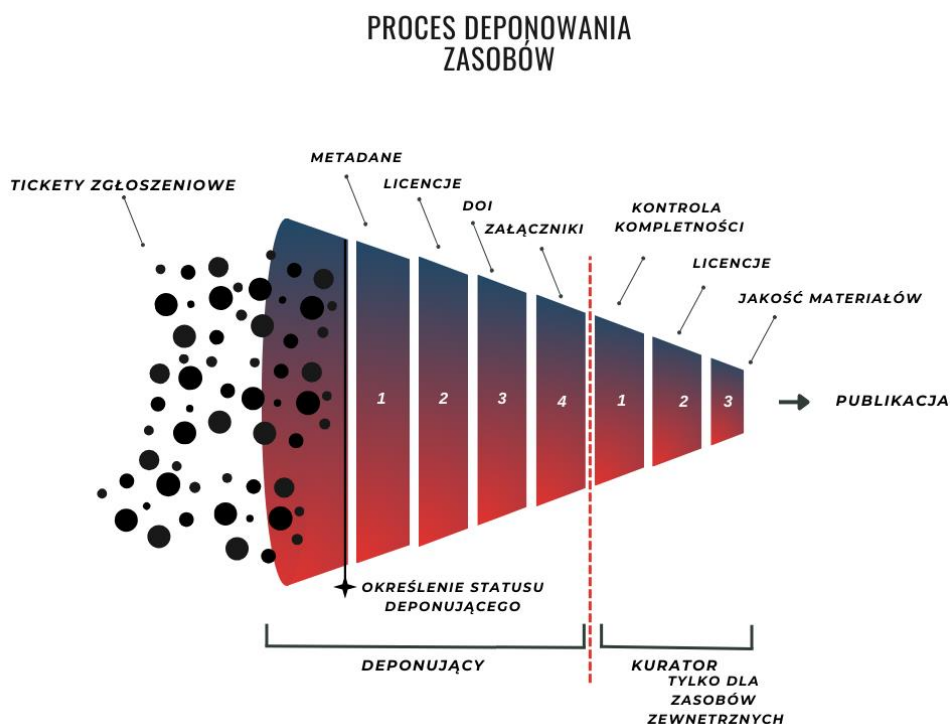
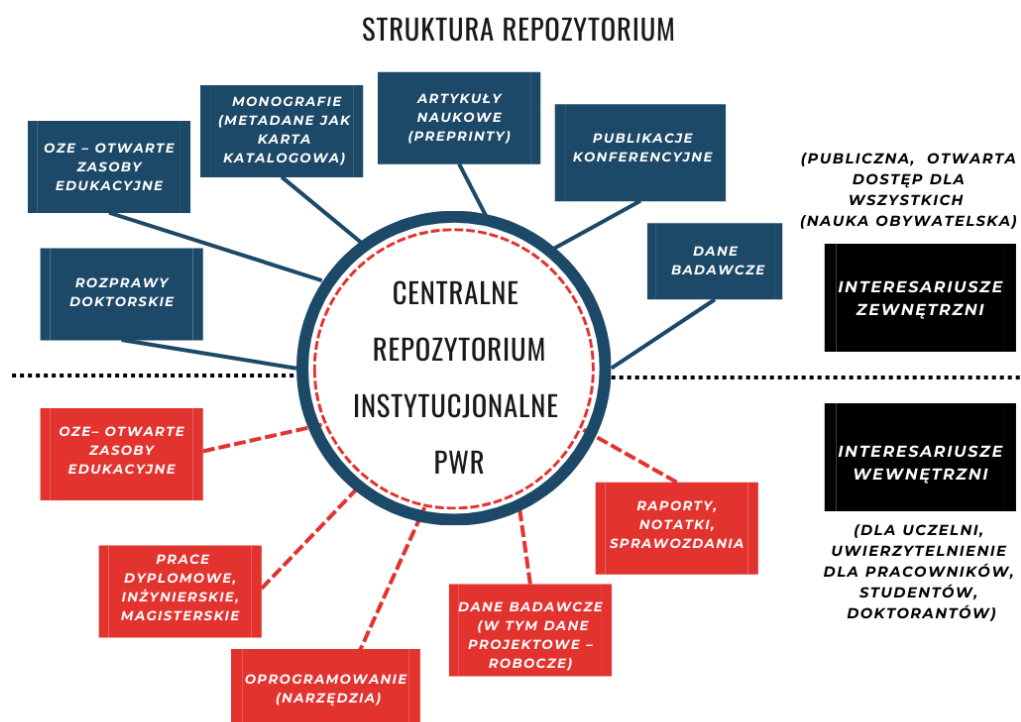
1. Interesariusze zewnętrzni (publiczna, otwarta) - dostęp dla wszystkich (nauka obywatelska)

Kolekcje: OZE - Otwarte Zasoby Edukacyjne, monografie (metadane jak karta katalogowa), rozprawy doktorskie, artykuły naukowe (preprinty), publikacje konferencyjne, dane badawcze

Cele: zgodność z FAIR, wysoka reprodukowalność wyników, widoczność badań, współpraca międzynarodowa.

2. Interesariusze wewnętrzni (dostępne po zalogowaniu: uwierzytelnienie dla pracowników, doktorantów, studentów)

Kolekcje: OZE dla wewnętrznej dydaktyki, prace dyplomowe (inżynierskie, magisterskie), oprogramowanie (narzędzia, skrypty, kody źródłowe), dane badawcze (w tym dane projektowe - robocze), raporty, notatki, sprawozdania



Cele i wymagania odnośnie kolekcji:

Cele kolekcje zewnętrzne:

1. Zgodność z FAIR.
2. Widoczność i wzrost cytowalności.
3. Wysoka reprodukcyjność wyników.
4. Współpraca międzynarodowa.
5. Dane poddane kuracji.
6. Zgodność z zasadami CARE

Cele kolekcje wewnętrzne:

1. Swobodna wymiana zasobów wewnątrz PWr.
2. Dostęp do częściowych wyników prac (np. surowych danych, notatek, raportów).
3. Inwentaryzacja wiedzy i wyników wypracowanych na uczelni.
4. Nie musi być w 100% zgodne z FAIR i posiadać wysokiej reprodukowalności

5. HARMONOGRAM (szacunkowy)

Czas realizacji: 12 miesięcy.

Główne etapy realizacji projektu

Faza 1: Analiza i przygotowanie (miesiące 1-3)

- analiza stanu obecnego AZON 2.0
- konsultacje z interesariuszami (bibliotekarze, naukowcy, studenci)
- opracowanie zasad deponowania i wyszukiwania danych

Faza 2: Wdrożenie nowych funkcji (miesiące 4-8)

- modernizacja interfejsu, poprawa wyszukiwania i przechowywania danych.
- dodanie nowych funkcjonalności wspierających przechowywanie i wyszukiwanie zasobów zgodnie z zasadami FAIR,
- wdrożenie DOI, implementacja elementów Open Science
- uruchomienie kolekcji, testy

Faza 3: Promocja i ewaluacja (miesiące 9-12)

- szkolenia dla naukowców i studentów z korzystania z repozytorium i otwartej nauki.
- kampania informacyjno - promocyjna na uczelni, zachęcająca do publikowania w Repozytorium
- monitoring pierwszych efektów i ewaluacja funkcjonowania nowego repozytorium.

6. KOSZTORYS

- modernizacja systemu AZON 2.0, w tym wdrożenie identyfikatorów DOI i zasad FAIR oraz integracja z systemami międzynarodowych repozytoriów/wyszukiwarek
- zatrudnienie **kuratorów danych**, odpowiedzialnych za organizację, weryfikację i jakość zasobów - w Bibliotece w Dziale Otwartej Nauki.
- zatrudnienie **wsparcia technicznego** dla repozytorium oraz jego użytkowników - wydzielenie dedykowanego etatu w WCSS.
- szkolenia (organizacja i prowadzenie), materiały promocyjne i edukacyjne, kampania promocyjna dla pracowników i studentów.

Projekt będzie realizowany na styku kilku jednostek: **Biblioteka, WCSS i Dział Nauki**.

Środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne zostaną przypisane do **Biblioteki**.

Koszty operacyjne po zakończeniu projektu powinny zostać podzielone pomiędzy **Bibliotekę** (wynagrodzenia kuratorów danych, zapewnienie jakości i spójności kolekcji, pozyskiwanie zasobów), a **WCSS** (wsparcie techniczne, w tym utrzymanie i hosting).

Źródła finansowania tych kosztów zostaną ustalone z dysponentem budżetu uczelni.

Koszty po stronie Biblioteki:

1. Koordynator strategiczny repozytorium - 0,25 etatu przez 12 miesięcy
 2. Koordynator operacyjny repozytorium - 0,25 etatu przez 12 miesięcy
 3. Kuratorzy zbiorów - 1,5 etatu przez 12 miesięcy
 4. Własność intelektualna (wsparcie doraźne Działu IP) – 0,125 etatu przez 12 miesięcy
 5. Szkolenia i komunikacja – 0,25 etatu przez 12 miesięcy
- Koszt etatu uśredniony to 15k PLN brutto
brutto miesięcznie + 13-ki wynosi **470k PLN**

Koszty po stronie WCSS:

1. Analityk 0,25 etatu przez 6 miesięcy,
 2. Tester 0,25 etatu przez 9 miesięcy,
 3. Programista 1 etat przez 12 miesięcy,
 4. UX 0,375 etatu przez 6 miesięcy,
 5. Zarządzanie 0,125 przez 12 miesięcy,
 6. Administrator 0,25 przez 12 miesięcy.
- Koszt etatu uśredniony to 20k PLN brutto
brutto miesięcznie. Zatem z 13-tkami łącznie wychodzi **510k PLN**

SUMA: 980k PLN

7. WYKONALNOŚĆ PROJEKTU

Realizacja projektu zakłada współpracę z jednostkami uczelni, które obecnie opiekują się platformą AZON 2.0. Główne uzgodnienia dotyczące realizacji i utrzymania repozytorium zostaną zawarte z:

- Wrocławskim Centrum Sieciowo-Superkomputerowym (WCSS) - w zakresie infrastruktury technicznej i wsparcia serwisowego,
- Biblioteką Politechniki Wrocławskiej - Dział Otwartej Nauki - w zakresie opieki nad zasobami, kuracji danych oraz wsparcia użytkowników.

Regulamin repozytorium - założenia

Repozytorium będzie działać na podstawie wewnętrznego regulaminu deponowania i udostępniania zasobów. Wstępne założenia:

- każda kolekcja (zew. lub wew. będzie mieć określone warunki dostępu i zasady publikacji,
- dla zasobów publicznych wymagane będzie przypisanie metadanych i deklaracja praw autorskich,
- system będzie umożliwiał publikowanie zgodnie z licencjami otwartymi,
- użytkownicy będą przeszkoleni z publikowania materiałów, zasad FAIR i otwartości danych.